

RAADSVOORSTEL

Gemeenteraad : Bergen
Raadsvergadering : 16 juni 2020
Zaaknummer : BB20.00190
Voorstelnummer : RAAD200053
Commissie : Algemene raadscommissie
Commissie : 2 juni 2020
Soort agendering : Ter advisering
Agendapunt :
Team : Beleid
Opsteller(s) : Peter van Linden
Telefoonnummer : 088 909 7198
Bijlagen: : 5

Onderwerp:	– Zienswijze op jaarstukken 2019 en begroting 2021 WNK Personeelsdiensten
-------------------	--

Voorgesteld besluit

Uw raad besluit:

1. Een positieve zienswijze af te geven ten aanzien van de jaarstukken 2019 van WNK Personeelsdiensten.
2. Onderstaande zienswijze af te geven ten aanzien van de begroting 2021 van WNK personeelsdiensten:
WNK personeelsdiensten te verzoeken om de gemeente op de hoogte te houden van de consequenties van de extra inzet en verlies aan inkomsten door de coronacrisis. De effecten als gevolg van de coronapandemie op de bedrijfsvoering en resultaten van het WNK in beeld te brengen en deze zo spoedig mogelijk, bij voorkeur in 2020, te verwerken in een voorstel tot begrotingswijziging 2021.
3. Deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het (dagelijks) bestuur van WNK Personeelsdiensten kenbaar te maken.

Geheimhouding

- ☒ Nee
☐ Ja

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Conform artikel 34b Wgr dient het Algemeen bestuur WNK Personeelsdiensten de jaarstukken 2019 en de begroting 2021 in. De raden van de deelnemende gemeenten kunnen op grond van artikel 35 lid 3 Wgr hierop hun zienswijze aanbieden. Begin dit jaar heeft de raad geen zienswijze afgegeven op de kadernota 2021 van WNK Personeelsdiensten.

WNK Personeelsdiensten voert in de context van de participatiewet drie hoofdactiviteiten uit voor de deelnemende gemeenten, de uitvoering van arbeidsintegratieprogramma's, de personeelsdiensten voor de instroom van nieuwe medewerkers en de uitvoering van de sociale werkvoorziening. In 2019 is in veel opzichten een pas op de plaats gemaakt en hebben zich in de organisatie geen grote (beleidsmatige) veranderingen voorgedaan.

In 2019 hebben de deelnemende gemeenten van het WNK de mogelijkheid verkend om een gezamenlijke visie op de dienstverlening te ontwikkelen binnen de context van de ambitie *'Wij willen de mogelijkheden optimaliseren om mensen naar vermogen deel te laten nemen in de samenleving en perspectief te bieden op deelname'*.

Door een nieuwe en integrale wijze van werken wil de regio op langere termijn de uitvoering van de Participatiewet effectiever maken en betaalbaar houden. Om de kansen van de verbeteringen door intensieve samenwerking goed in te schatten zijn, in de periode maart tot december 2019, 3 pilots uitgevoerd. De gezamenlijke conclusie is dat de pilots inzicht hebben gegeven in een andere manier van werken die meer aansluit op wat inwoners nodig hebben.

In het licht van de fundamentele vraag hoe vorm te geven aan een nieuw organisatiemodel voor de uitvoering van de Participatiewet en daarmee toekomstige tekorten voor het WNK te kunnen beperken, is een aantal uitgangspunten geformuleerd. Bureau Berenschot heeft van de regio gemeenten – m.u.v. de gemeente Bergen - opdracht gekregen om op basis van deze uitgangspunten een regionaal breed gedragen uitvoeringsscenario te ontwikkelen voor integrale regionale uitvoering van de Participatiewet met optimale mogelijkheden voor onze inwoners om naar vermogen te kunnen deelnemen aan de samenleving. Dat betekent dat er op dit moment nog geen inzicht is hoe de nieuwe uitvoeringsstructuur georganiseerd gaat worden. De begroting 2021 is "going concern" opgesteld, zonder rekening te houden met een eventuele nieuwe uitvoeringsstructuur.

Impact coronacrisis

Deze begroting is op 15 april, tijdens de coronacrisis, bij de gemeente binnen gekomen, maar is eerder geschreven. In de begroting 2021 is in de aanbiedingsbrief aandacht geschonken aan de effecten van de coronacrisis. Naar verwachting zijn de gevolgen voor deze verbonden partij groot. We beseffen dat de omschreven doelen en ambities en de daarop te behalen resultaten door de snelle en onvoorspelbare ontwikkelingen wellicht in een ander daglicht komen te staan en mogelijk leidt tot een begrotingswijziging later dit jaar. Ook zal de impact van de crisis al binnen dit jaar financieel voelbaar zijn en naar verwachting ook binnen de huidige begroting (2020) niet op te vangen.

Zodra bekend is of en welke impact de corona crisis heeft op de resultaten van 2021 zal zo spoedig mogelijk, bij voorkeur in 2020 een begrotingswijziging worden voorgelegd aan de raad om zienswijzen in te dienen.

KEUZERUIMTE

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) vormt het wettelijk kader. Daarnaast is de werkwijze vastgelegd in diverse bovenregionale regelingen, te weten de Gemeenschappelijke Regeling zelf, de door de raden in Noord-Holland Noord vastgestelde Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019) en de bovengenoemde notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen'.

Conform artikel 34b van de Wgr sturen de gemeenschappelijke regelingen uiterlijk op 15 april de jaarstukken en de begroting naar de deelnemende gemeenten. De raden worden in de gelegenheid gesteld een zienswijze op de ontwerp begroting naar voren te brengen (artikel 35 derde lid).

In artikel 4 van de FUGR is aanvullend geregeld dat de raden hun zienswijze tot en met 25 juni kenbaar kunnen maken aan de gemeenschappelijke regelingen. Eveneens regelt de FUGR in aanvulling op de Wgr dat eenzelfde procedure geldt ten aanzien van de jaarstukken.

Het afgeven van een zienswijze is een bevoegdheid van de raad. Het staat uw raad vrij een andere zienswijze vast te stellen dan wat u door het college wordt voorgesteld.

TOELICHTING OP HET ADVIES

Jaarverslag 2019

- 1 *De jaarstukken zijn compleet en geven goed inzicht in de activiteiten van WNK personeelsdiensten*

De accountant heeft voor de jaarrekening 2019 een goedkeurende verklaring afgegeven. De jaarrekening geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als de balans per 31 december 2019. Ook is de jaarrekening conform de geldende regelgeving (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)).

Begroting 2021

- 2.a *De effecten van de coronapandemie en de uitwerking van het uitvoeringsscenario voor de regionale samenwerking participatiewet zullen effect hebben op de begroting 2021. Op dit moment is nog niet duidelijk wat het effect zal zijn*

Dat de coronacrisis impact heeft op de begroting is duidelijk. Hoewel de impact van corona op de bedrijfsvoering nog lastig is te duiden en de compensatie vanuit het Rijk voor SW-bedrijven (nog) onderwerp van gesprek is, rechtvaardigt dit de aanvullende vraag om de gemeente tijdig te informeren over de gevolgen van de corona crisis voor het WNK, bijvoorbeeld via de financiële tussenrapportage. Zodra bekend is of en welke impact dit heeft op het WNK, wordt het WNK gevraagd een begrotingswijziging in te dienen voor 2020 en 2021. Deze zal voorgelegd worden aan de raad voor zienswijzen..

- 2.b *De financiële uitwerking van het uitvoeringsscenario regionale samenwerking Participatiewet is nog niet duidelijk en is nog niet in de begroting opgenomen*

Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe de samenwerking vorm gaat krijgen en welk effect dit zal hebben op de begroting 2021. Zodra er duidelijkheid komt over het uitvoeringsscenario, wordt de raad actief geïnformeerd over de financiële effecten middels een begrotingswijziging.

Kantttekeningen

2.1 *Een budget neutrale uitvoering van de WSW blijkt niet mogelijk*

De effecten van een verminderde rijksbijdrage en het niet kunnen realiseren van het verdienmodel geeft een toenemend financieel tekort te zien. De gewenste bezuiniging is niet geheel gerealiseerd, doordat de het aantal detacheringen van WSW-medewerkers naar beneden bijgesteld moest worden. Ook is sprake geweest van hogere personeelskosten. In de begroting 2021 is daarom rekening gehouden met een loonstijging van 3%. Deze geschetste ontwikkelingen leiden tot een negatief bedrijfsresultaat van naar verwachting € 1.222.000,-.

Daar waar WNK personeelsdiensten dit tekort niet kunnen invullen leidt dit in het kader van de wettelijke verplichting tot het sluitend maken van de begroting en tot een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten. Eerder is geconstateerd dat de sociale infrastructuur niet aansluit op de gemeentelijke opgave en bovendien niet budgettair neutraal uitvoerbaar gebleken voor wat betreft de WSW. Deze constatering bevestigt de urgentie om de samenwerking van de uitvoerende organisaties van de participatiewet te verbeteren.

2.2 *Bij de risico's wordt aangegeven dat het nog onduidelijk is welke invloed de coronapandemie zal hebben op de begroting 2021*

De invloed op de resultaten van 2021 zijn op dit moment nog niet te voorspellen

OVERWEGINGEN VAN HET COLLEGE

Zie bij toelichting op het advies.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De zienswijze is in de regio Alkmaar (m.u.v. gemeente Uitgeest) afgestemd om waar mogelijk en wenselijk gezamenlijk op te trekken richting WNK Personeelsdiensten. Aangezien het college van de gemeente Bergen niet heeft ingestemd met de bestuursopdracht aan Berenschot om 1 scenario te ontwikkelen voor regionale samenwerking op het gebied van de uitvoering van de Participatiewet wordt de zienswijze "De bestuurlijke focus te leggen op de spoedige ontwikkeling van het uitvoeringsscenario regionale samenwerking waarmee beoogd wordt de effectiviteit en de betaalbaarheid van de uitvoering van de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorzieningen te verbeteren" alleen ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad van Castricum en Heiloo.

Aan het college van de gemeente Bergen is gevraagd om het besluit te heroverwegen. Daarover zijn de gemeenten in de regio in gesprek met de gemeente Bergen.

RISICO'S

n.v.t.

FINANCIËN

De jaarrekening 2019 sluit met een negatief resultaat van € 420.000,-, waarvan € 71.000,- ten laste is gebracht van de algemene reserve en de resterende € 349.000 gefactureerd is aan de deelnemende gemeenten.

Dit werd veroorzaakt door een moeizame doorstroom van WSW-medewerkers naar externe werkplekken, waardoor onvoldoende kan worden terugverdiend in de markt. Ook worden er structureel meer kosten gemaakt in het kader van nieuwe wet- en regelgeving.

Begroting 2021

De begroting is financieel getoetst aan de regionale afspraken, waarbij is geconstateerd dat WNK zich aan de afspraken houdt. Getoetst zijn onder andere het weerstandsvermogen, de indexatie, de gemeentelijke bijdragen en de risicoparagraaf.

De begroting houdt nog geen rekening met de effecten van de coronacrisis.

In de begroting 2021 is rekening gehouden met een structureel tekort van € 1.222.000. Dit wordt opgelost door een extra bijdrage aan de gemeenten te vragen. De bijdrage in het tekort voor Bergen bedraagt € 82.966.

Er is voor 2020 een surplus in de WSW uitkering die wij van het rijk ontvangen. Echter deze is voor 2021 nog onbekend. Bovendien is de verwachting dat ook het corona virus hier zijn negatieve uitwerking op gaat hebben. Geadviseerd wordt om het tekort op te nemen in de gemeentelijke begroting 2021 via de kadernota 2021.

Extra kosten door Coronacrisis

De financiële gevolgen van de Coronacrisis zullen van invloed zijn op de financiële positie van WNK Personeelsdiensten. Op alle mogelijke manieren wordt de bedrijfsvoering aangepast om de impact van de maatregelen te minimaliseren. Indien mogelijk zal gebruik worden gemaakt van compensatieregeling. In 2020 en 2021 (en mogelijk daarna) zullen sommige inkomsten dalen doordat werknemers moeilijker geplaatst kunnen worden of er minder afname is van producten van de WSW.

COMMUNICATIE, PARTICIPATIE EN SAMENSPEL

Vanwege de corona crisis is de regionale raadsinformatieavond van de Regio Alkmaar over de Gemeenschappelijke Regelingen op 27 mei jl. komen te vervallen. Normaal gesproken zou u daar in de gelegenheid zijn geweest in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de diverse gemeenschappelijke regelingen en onderling uw zienswijzen af te stemmen met de raden in de Regio Alkmaar. De concept zienswijzen van de raden in de regio worden met u gedeeld, zodat u waar wenselijk zelf die afstemming nog virtueel kunt zoeken.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming wordt het (dagelijks) bestuur van WNK Personeelsdiensten per brief geïnformeerd over de vastgestelde zienswijze.

BIJLAGEN

1. Publicatieversie zienswijzebrief aan WNK Personeelsdiensten
2. Aanbiedingsbrief stukken WNK Personeelsdiensten
3. Jaarstukken 2019 WNK Personeelsdiensten
4. Accountantsverslag 2019
5. Begroting 2021 WNK Personeelsdiensten

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

n.v.t.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

De heer M. Schroor
Secretaris

De heer Dr. J.P. Rehwinkel
wnd. burgemeester